

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 24/17
Luxembourg, 7. marec 2017

Sodba v zadevi C-638/16 PPU
X in X/État belge

Države članice na podlagi prava Unije niso dolžne izdati humanitarnega vizuma osebam, ki želijo odpotovati na ozemlje teh držav, da bi tam zaprosile za azil, vendar to lahko storijo na podlagi njihovega nacionalnega prava

Pravo Unije določa le postopke in pogoje za izdajo vizumov za tranzit čez ozemlje držav članic ali za načrtovano bivanje na ozemlju držav članic, ki ne presega 90 dni

Sirijski par in njuni trije majhni mladoletni otroci, ki živijo v Alepu (Sirija), so 12. oktobra 2016 na veleposlaništvu Belgije v Bejrutu (Libanon) podali vloge za izdajo humanitarnih vizumov, preden so se naslednji dan vrnili v Sirijo. Predmet vlog je bila pridobitev vizumov z omejeno ozemeljsko veljavnostjo na podlagi Vizumskega zakonika EU,¹ da bi se jim omogočilo, da zapustijo oblegano mesto Alep, da bi lahko v Belgiji zaprosili za azil. Ena od zadevnih oseb je med drugim navedla, da jo je ugrabila, pretepla in mučila oborožena skupina, nato pa jo je izpustila proti plačilu odkupnine. Zadevni osebi sta posebej izpostavili slabšanje varnostnih razmer na splošno v Siriji in še zlasti v Alepu ter dejstvo, da sta zaradi pravoslavne krščanske veroizpovedi v nevarnosti, da bi se ju preganjalo zaradi verskega prepričanja.

Office des étrangers (urad za tujce, Belgija) je 18. oktobra 2016 te vloge zavrnil. Menil je, da je zadevna sirijska družina glede na to, da je podala vlogo za izdajo vizumov z omejeno ozemeljsko veljavnostjo, da bi v Belgiji vložila prošnjo za azil, v Belgiji očitno nameravala prebivati več kot 90 dni, kar je v nasprotju z Vizumskim zakonikom EU. Poleg tega je urad poudaril, da bi se s tem, da bi se tej družini izdal vstopni vizum, da bi se jim tako omogočila vložitev prošnje za azil v Belgiji, dejansko dovolilo, da prošnjo za azil vložijo na diplomatskem predstavništvu.

Sirijska družina je odločbo o zavrnitvi izpodbijala pred Conseil du contentieux des étrangers (upravno sodišče za pravdne zadeve za tujce, Belgija). Trdila je, da Listina EU o temeljnih pravicah in Evropska konvencija o človekovih pravicah (EKČP) določata pozitivno obveznost za države članice, da zagotavljajo pravico do azila. Priznanje mednarodne zaščite naj bi bil edini način za preprečitev tveganja za kršitev prepovedi mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja.² V teh okoliščinah je upravno sodišče za pravdne zadeve za tujce v nujnem postopku odločilo, da bo Sodišču predložilo vprašanje za predhodno odločanje. Poleg tega je ugotovilo, da Vizumski zakonik med drugim določa, da se vizum izda, ko država članica „meni“, da je to potrebno zaradi spoštovanja mednarodnih obveznosti, in se sprašuje o obsegu polja proste presoje, prepuščenega državam članicam v tem okviru.

Sodišče je v sodbi z današnjega dne najprej poudarilo, da je bil Vizumski zakonik sprejet na podlagi določbe Pogodbe ES,³ v skladu s katero Svet sprejme ukrepe v zvezi z vizumi, kjer predvideno bivanje ni daljše od treh mesecev. Zato Vizumski zakonik določa postopke in pogoje za izdajo vizumov za tranzit čez ozemlje držav članic ali za načrtovano bivanje na ozemlju držav članic, ki ne presega 90 dni v katerem koli 180-dnevnem obdobju. Sirijska družina pa je vloge za izdajo vizumov iz humanitarnih razlogov predložila z namenom, da bi v Belgiji zaprosila za azil in torej za dovoljenje za prebivanje, katerega veljavnost ni omejena na 90 dni.

¹ Uredba (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti (UL 2009, L 243, str. 1), kot je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 610/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 (UL 2013, L 182, str. 1).

² Člen 3 EKČP in člen 4 Listine.

³ Člen 62, točka 2(a) in (b)(ii), Pogodbe ES (postal člen 102 PDEU).

Iz tega sledi, da take vloge, čeprav so bile formalno podane na podlagi Vizumskega zakonika, ne spadajo na njegovo področje uporabe.

Sodišče je med drugim pojasnilo, da zakonodajalec Unije do danes ni sprejel nobenega akta glede pogojev za izdajo – od držav članic – vizumov ali dovoljenj za prebivanje za daljši čas državljanom tretjih držav iz humanitarnih razlogov. **Zato vloge sirijske družine spadajo le pod nacionalno pravo.**

Torej, ker zadevnega položaja ne ureja pravo Unije, se določbe Listine ne uporabljajo.

Sodišče je še pojasnilo, da za položaj sirijske družine ni značilen obstoj dvomov glede namena, da bo zapustila ozemlje držav članic pred potekom vizuma, temveč vloga, ki ima drugačen cilj od vloge za izdajo vizuma za kratkoročno bivanje.

Po mnenju Sodišča bi, če bi se državljanom tretjih držav dopustilo, da vlagajo vloge za izdajo vizumov, da bi pridobili pravico do mednarodne zaščite v državi članici po njihovi izbiri, to ogrozilo splošno sistematično ureditve, ki jo je Unija vzpostavila za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito.⁴

Sodišče je sklenilo, da vloga za izdajo vizuma z omejeno ozemeljsko veljavnostjo, ki jo je na podlagi Vizumskega zakonika iz humanitarnih razlogov podal državljan tretje države na predstavništvu namembne države članice, ki je na ozemlju tretje države, da bi ob svojem prihodu v to državo članico vložil prošnjo za mednarodno zaščito in da bi torej v navedeni državi članici bival več kot 90 dni v 180-dnevnem obdobju, ne spada na področje uporabe tega zakonika, temveč spada, glede na trenutno stanje prava Evropske unije, zgolj na področje uporabe nacionalnega prava.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

⁴ Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva (UL 2013, L 180, str. 31).